БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

36-хи жэлээ гарана

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 265 (9097)
НОЯБРИИН 11
СРЕДА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Научно-техническэ, соёл культурын харилсаа байгуулха тухай советско-американска хэлсээн (1-дэхи нюур).

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ (1-дэхи нюур).

Ажалшадай амжалтанууд (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: **Д. Шикуло.** —Хүндэтэй агитатор (2-дохи нюур).

Г. Санжиев.—Коммунизм байгуулгын үедэ арадуудай хани барисаан улам бэхижэнэ (2—3-дахи нюурнуудта).

Ч. Намжилов.—Ажалша гартанай агуу хүсэн (2-дохи нюур).

Һайндэрэй суглаанууд болобо (2-дохи нюур).

С. Шапхаев.—Загаһашадай жэшээтэ ажал (2-дохи нюур).

Л. Чебоевская, А. Валевская, Н. Переверзева, Т. Гармаев.—Зоной эрилтые гүйсэд хангаха (3-дахи нюур).

ИСКУССТВЫН, УРАН ЗОХЁОЛОЙ ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ: **Д. Жалсараев.**—Сценэ дээрэ харагдадаггүй артистнар (3-дахи нюур).

РЕДАКЦИИН ПОЧТОҺОО. **К. Володин.** —Түлеэгүй клубууд тухай (3-дахи нюур).

ХИЛЫН СААНАҺАА: Октябриин революци—арадуудай зам гэрэлтүүлһэн одон (4-дэхи нюур).

Хүдэлмэришэдэй техническэ һуралсал

...ПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленум ...ическэ дэбжэлтэ туйлан, про...шленностиие улам саашадань ...өөхэ гэжэ хараалһан байна. ...Пленумэй болоһоор хахад жэл ...үү саг үнгэрбэ. Энэ үе соо про...ленна предприятинуудай хү...эришэд партиин табиһан энэ ...усалгатай зорилгые бэелүүлэн, ...дбэри дээрээ хэдэ хэдэн шуха...эмжээнүүдые бэелүүлжэ байна.

...дэлмэришэдэй шадабари мэргэ...ые дээшэлүүлхэ гээшэ техниче...дэбжэлтэ туйлаха гол шухала ...нүхэсэлнүүдэй нэгэн юм. Юуб ...э, жэл ерэхэ бүри промышлен... предприятинуудай техническэ ...эгжэлгэ улам һайжарна. Бу...э ехэтэй машина, зэбсэгүүд тон ...р бүтээгдэжэ, гараар хэгдэдэг ...лмэри улам бага болоно, ажал ...эй хүдэлмэри оньһожоруулаг... Долоон жэлэй түсэбые урид...н дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ...жэл ехэтэй хүдэлмэришэд хү... техникые һайнаар ашаглаха ...а бшуу.

...едприяти бүхэндэ техническэ ...салал эмхидхэжэ, хүдэлмэри...й мэргэжэлые дээшэлүүлхэ ...э техническэ дэбжэлтээр табиг...н зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ ...ушын алхам болохо байна. Хэ...ье мэдэһээр, тус асуудалые ...ар шиидхэжэ шадаһан түрүү ...риятинууд хододоо нэгэ жэг... хүдэлжэ, продукци үйлэдбэ...э түсэбөө һара, квартал бүхэн...үргэнэ. Тэндэ шадабари мэр...л дээшэлүүлгээр шанга эрил...табигдадаг дээрэһээ хүдэлмэ...д ажалай түрүү дүй дүршэл, ...технологи шудалан, ажалайн ...бүтээсые саг үргэлжэ дээшэ...э, һайншье шанартай продук...ргана.

...шээ болгон, республикынгаа ... предприятинуудай нэгэн бо... паровозо-вагонно заводые аба...ээ. Эндэхи дирекци, пар... профсоюзна организаци хү...ришэдэй мэргэжэл дээшэ...э хэрэгые ажахын шухала ...алнуудай нэгэн гэжэ тоолодог. ... тус заводто хүдэлмэришэдэй, ...нерно-техническэ хүдэлмэри...дэй шадабари мэргэжэл дээ...лхэ хоёр һургуули хүдэлмэ... Эдэ һургуулинууд заводойн...хы хүдэлмэришэдые техникэ ... ашаглаха, тепловоз, электро... технологитой танилсуулха ... зорилго урдаа табинхай. Хү...илэгшэдөөрнь дүй дүршэл ... инженернүүд томилогдонхой. ...о жэлдэ эдэ һургуулинуудта ...а хүн һуража гараа. Энэшье ... технолог Зелиновский, түсэб...н таһагай начальник Хамага...онтролер Мосолова болон бу...алгалта барижа, электровоз, ...озой технологитой танилса...эмшэлгэ абаа. Тиихэдэ юрын ...ческэ һуралсалда хабаадалса...гаа ашаар түрүүшүүлэй зэр...араһан хүнүүд эндэ олон.

...лмэришэдэй шадабари мэр... дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ... шудхалгын цехтэ илангаяа ...ар табигданхай. Тиимэһээ шэ...удхагшад һараһаа һарада, ...һаа кварталда һайнаар хү...рилнэ, продукци үйлэдбэрил...энэй түсэбые саг болзор соонь ...нэ.

Гэбэшье хүдэлмэришэдэй дунда техническэ һуралсал эмхидхэхэ хүдэлмэриин предприяти бүхэндэ һайнаар табигдаагүй байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлһэнэй ашаар үйлэдбэри дээрэ шэнэ технологи үргэнөөр хэрэглэжэ болохо байһаниие үшөө мэдэрээгүй байна.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй промышленностьда гараар хэдэг ажал үгы тооной болонхой. Бүхы хүдэлмэринь оньһото машинын хүсөөр хэгдэнэ. Тиимэһээ эндэ хэрэглэгдэдэг машинануудые зүбөөр, һайнаар ашаглангүйгөөр ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын аргагүй. Гэхэтэй хамта Хүрьбын леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд механизаторнуудайнгаа дунда техническэ һуралсал эмхидхэхэ тухай хооһон хөөрэлдөөнһөө ондоо юумэ хэнэгүй. Эндэхи модо бэлэдхэлэй пунктнууд гэшүүһэ тайрадаг электрохюрөөнүүдээр дүүрэн хангагданхай. Теэд олон мастерска участогуудтань модоной гэшүүһэн гар һүхөөр сабшагдана. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэд электрохюрөө ажалдаа хэрэглэжэ шадахагүй байна.

Тэрэшэлэн Хориин леспромхоздо тус асуудал баһал шиидхэгдэнэгүй. Эндэхи модошод мүнөө болотор автомашинануудта модо бар хүсөөр тээнэ. Эндэ хүсэ ехэтэй трактораар автомашинануудта модо тээхэ арга хэрэглэгдэнэгүй. Тиихэдэ олон шофёрнууд дүй дүршэл багатай дээрэһээ «МАЗ-501» маркын автомашина, бусад техникэ дүүрэн хүсөөрнь ашаглажа шаданагүй.

Хэрбээ дурсагдагша леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон профсоюзна организацинууд модошодойнгоо дунда техническэ һуралсал һайнаар эмхидхээд байгаа һаа, тэдэ дутагдалнуудые усадхажа, продукциингаа өөрынь үные химдаруулжа, ажалайнгаа бүтээсые ехээр дээшэлүүлжэ шадаха байгаа.

Техническэ һуралсал эмхидхэжэ, тэрээндэ хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулхын тулада инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тэдэнэр социалистическэ промышленностиие саашадань хүгжөөлгөөр КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэри соо табигдаһан эрилтые бэелүүлэн, техническэ һуралсалай хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ табиха уялгатай. Тиигээл хадаа ажалай түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо, техникын шэнэ туйлалта үйлэдбэри дээрэ үргэнөөр хэрэглэхэ аргатай болохобди. Һуралсалай хүдэлмэриие таһалдалгүйгөөр ябуулхын тула хэшээл үнгэргэдэг мастернууд, бригадирнууд, технигүүд тусхай түсэб зохёохо, хүдэлмэришэдэй олооро хабаадалсаха ябадал хангаха уялгатай. Тиихэдэ техническэ һуралсалай хэшээлнүүд хооһон хөөрэлдөөгөөр үнгэргэгдэдэг байха бэшэ, хэжэ байһан бодото хүдэлмэритэй нягта холбоотой байха ёһотой.

Предприятинуудай дирекци, партийна организаци хүдэлмэришэдэй техническэ һуралсалда онсо анхарал хандуулжа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар коллективэйнгээ абаһан уялгые амжалтатайгаар дүүргүүлхые хангаха зэргэтэй.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани һаяхан боложо, 1959 ондо капитальна барилгын, предприятинуудые ашаглалгада үгэлгын түсэбэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай Түрүүлэгшэ нүхэр А. Н. Косыгинай элидхэлые шагнаһан байна. Тус асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдэй түрүүлэгшэнэр, СССР-эй министрнүүд болон зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущевой, правительствын бусад гэшүүдэй заседани дээрэ оруулһан дурадхалнуудай болон хэһэн шүүмжэлхы ажаглалтануудай ёһоор СССР-эй Министрнүүдэй Совет шиидхэбэри баталан абажа, түсэбэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай сэгнэлтэ үгэһэн, предприятинуудые ашаглалгада оруулгые түргэдхэхэ хэмжээнүүдые хараалһан байна.

1960 ондо ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдаһан предприятинуудай тоо олон болгохын, барилгын болзор шадаал һаа ехээр хороохын тулада капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэ зөөри болон материалнуудые бүри үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ тухай асуудал союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдэй, Госплануудай, мүн совнархозуудай хаража үзэхэнь шухала гэжэ мэдэрэгдээ.

Барилгын түсэбэй дүүргэлтэ хангаха талаар ажалшадай гаргадаг үүсхэлые хэрэглэхэ гээшэ ехэ удхашанартай гэжэ тоолоод, капитальна барилга хэхэ, предприятинуудые ашаглалгада үгэхэ даалгабариие хаһа саг соонь дүүргэлгын хойноһоо олониитын хиналта нютагуудта эмхидхэбэл таарамжатай гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет тоолоо.

ССР Союзай болон союзна республикануудай газар эдлэлгэ тухай хуулиин проектые СССР-эй Министрнүүдэй Совет энэ заседани дээрээ хаража үзөөд һайшаагаа. Тус проект СССР-эй Конституциин 14-дэхи статьягай ёһоор зохёогдоһон байгаа.

СССР-тэ газар эдлэлгын талаар тогтоһон социалистическэ харилсаануудай түүхэтэ дүй дүршэл Хуулиин энэ проект соо согсологдоһон, ороной газарай баялигые бүри таарамжатайгаар хэрэглэхэ талаар гол дүримүүд хараалагдаһан байна.

Хуулиин проектын ёһоор газарай асуудалнуудые шиидхэлгээр союзна республикануудта бүри ехэ эрхэ олгохоор хараалагдаа, газар эдлэгшэдэй—колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинууд болон бусад ажахынуудай, тэрэшэлэн тус тус эрхэтэдэй эрхэ болон уялга бүри наринаар тодорхойлогдоо.

Хуулиин дурсагдаһан проект СССР-эй Верховно Соведэй үзэмжэдэ табигдаха юм.

АЖАЛШАДАЙ АМЖАЛТАНУУД

Бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһоной ашаар республикымнай промышленна предприятиин коллективүүд Агууехэ Октябриин революциин 42 жэлэй ойн һайндэрые амжалта ехэтэйгээр угтаба.

«Забайкаллес» комбинадай модошод октябрь һарада модо шэрэлгын түсэбые 103,7 процент дүүргэбэ. Горхоной леспромхозой коллектив модо бэлэдхэлгээр октябрь һарынгаа түсэбые 159, Итанцын 132, Ээрын 125 процент дүүргээ.

Түмэр замай Улан-Удын отделениин коллектив октябрь һарынгаа даабариие болзорһоонь урид дүүргэжэ, 4 мянга гаран вагон ашаа арадай ажахыда түсэбһөө гадуур эльгээбэ. Түмэрзамшадай мүрысөөндэ Улан-Удэ, Мысовая, Онохой, Загустай, Наушки, Джида станцинуудай хүдэлмэришэд онсо шалгарба.

Һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив бүришье амжалтатайгаар хүдэлмэрилөө. Тус предприятиинхид продукци үйлэдбэрилхэ октябрь һарынгаа түсэбые 104,6 процент дүүргэбэ. Паровозно, котельнэ цехүүдэй хүдэлмэришэд, түмэршэ дархашуул, шэрэм шудхагшад түсэбһөө гадуур ехэ продукци гаргаа.

Эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ мяха-консервын комбинадайхид түрүүлбэ. Эдэнэр 10 һарынгаа түсэбые 110 процент дүүргээ.

Ажахымнай улам хүгжэхэ

Хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ тухай парти, правительствомнай анхарал оролдолго ехээр гаргажа байнхай. Энээнэй ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ манай артельдэ ехэ хубилалта болоо. Энэ жэлдэ колхознай хонин ажалһаа 1 миллион түхэриг олзо абаба. Ниитын ажахын хүгжэхэтэй хамта колхознигуудай ажабайдал улам һайжарна. Колхознигуудта хубаагдадаг натуральна болон мүнгэн олзо доход жэлһээ жэлдэ ургана. Байгша ондо артелиингээ гэшүүдэй олоһон ажалта үдэртэ 7—7 түхэриг мүнгэн, 2,5 килограмм ороохо таряа хубаахаар хараалнабди.

Мүнөө манай колхоз өөрын техникэ, зэмсэгүүдтэй боложо, ажал хүдэлмэреэ хэзээ хэзээнэйхиһээ урагшатайгаар ябуулжа байнхай. Энэ жэл ороохо тариянай ургаса нилээд дээшэлээ. Бүхы тарялангаймнай гектар бүриһөө дунда зэргээр 17 центнер ороохо таряан хуряагдаа. Тиихэдэ 200 гектар талмай дээрэһээ хамта 20 мянга гаран центнер сахарай свёкло хуряажа абаад, гүрэндөө тушаагаабди. Мал ажалай ашаг шэмэ урданайхиһаа нилээдгүй ехээр абтадаг болоо.

Мүнөө артелиимнай гэшүүд СССР-эй Верховно Соведэй 3-дахи сессиин материалнуудтай һайса танилсаад байхадаа, ойрын жэлнүүдтэ ажахыгаа бүри түргэнөөр хүгжөөхэ зорилго урдаа табинхай. СССР-эй Верховно Соведэй 3-дахи сесси дээрэ табигдаһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхын тулада хамаг хүсэеэ элсүүлжэ байнабди.

А. Лобанов,
Бичурын аймагай
«Победа» колхозой түрүүлэгшэ.

Һү абалга, гүрэндэ худалдалгаар дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн

1959 оной ноябриин 1-нэй мэдээн

Аймаг	Уялгатай сасуулхада бүхыдөө абтаһан һүн (процентээр)	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): 1959 оной январиин 1-һээ ноябриин 1 хүрэтэр	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): Тэрэ тоодо октябрь һарада	Гүрэндэ һү худалдаха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ дэһэниинь (проц.)
Ахын	85	318	25	128,0
Прибайкалиин	77	1592	102	115,7
Хэжэнгын	74	993	66	104,9
Иволгын	57	1186	79	104,9
Түнхэнэй	62	1072	72	104,5
Байкало-Кударын	70	1309	75	103,4
Кабанскын	65	1404	95	102,7
Закаменай	70	835	53	101,1
Заиграйн	63	1049	76	99,8
Мухаршэбэрэй	61	940	77	98,1
Баргажанай	71	1081	73	94,1
Кударын	59	1209	105	91,0
Курумканай	64	1041	73	90,1
Ториин	53	847	72	86,6
Тарбагатайн	51	1126	85	86,4
Хориин	72	1061	76	82,6
Яруунын	64	1014	69	80,9
Кяхтын	66	1185	100	80,5
Сэлэнгын	56	1232	118	79,5
Бичурын	55	1073	85	78,5
Зэдын	53	981	94	76,9
Баунтын	74	1057	65	—
Хойто-Байгалай	73	1215	60	—
СОВХОЗУУД:				
Кабанскын	78	1539	95	107,3
Иволгын	67	1500	110	103,4
«Эрдэм»	63	1390	110	102,6
Сэлэнгын	70	1348	120	82,8
Борьёогой	72	1878	130	79,7
Кяхтын	61	1610	149	70,3
Яруунын	56	1221	114	70,2
Бичурын	63	1637	126	68,8
Хориин	60	1066	79	66,2

Москва. 1959 оной ноябриин 7. Зураг дээрэ: Улаан талмай дээрэ ажалшадай түлөөлэгшэдэй демонстраци боложо байна.
ТАСС-эй фотохроника.

...чно-техническэ, соёл культурын харилсаа байгуулха тухай советско-американска хэлсээн

...Р-эй Министрнүүдэй Соведэй ...эгшэ Н. С. Хрущев США-гэй ...ент Д. Эйзенхауэр хоёрой һа...зуудаа мэдэлсэлгын дүнгүүд ...советско-американска хамтын ...ликегэй ёһоор, 1960—1961 ... СССР США хоёрой хооронд...чно-техническэ, соёл культу...рилсаа холбоо байгуулха ту...ветско-американска хэлсээн ...ин 6-да Москвада эхилээ.

...адын оронуудтай соёл куль...олбоо барисаа байгуулха ... СССР-эй Министрнүүдэй Со...эргэдэхи Гүрэнэй комитедэй ...эгшэ Г. А. Жуков советскэ ...йие толгойлно.

...һаа СССР-тэ байдаг онсо, ...эрхэтэ элшэн сайд Л. Е. ... Америкын делегациие тол...

... культурын, техникын болон ...эй талаар харилсаа бай... тухай СССР США хоёрой хоорондо 1958 оной январиин 27-до баталагдаһан хоёр жэлэй хэлсээнэй амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байһые алишье тала һаналаа ханангяар тэмдэглээ. Тус хэлсээн хоёр ороной ойртолсохо ябадалда таатай һайн бодото алхам боложо үгэһэн, хоёр ороной арадуудай үгээ бүри һайнаар ойлголсодог болохо хэрэгтэ туһалһан байна бшуу.

Хүтэлбэрилхэ гуримаа зүбшэжэ тогтооһонойнгоо һүүлээр делегацинууд наукын, промышленностиин, хүдөө ажахын, транспортын, барилгын, худалдаа наймаанай, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын талаар харуулан ойлгуулха искусствын, киногой, радиогой, телевидениин, спортын болон бусад һалбаринуудай талаар саашадаа харилсаа байгуулха программые зүбшэн хэлсэжэ эхилһэн байна.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомдо

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком республикын сельскэ, сомоной Соведүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй 1959 оной III кварталай дүнгүүдые гаргажа, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй сомоной Соведые (гүйсэдкомой түрүүлэгшэнь нүхэр Зворыкин) мүрысөөндэ дахин илажа гараһан дээрэ тоолобо. Энэ Совет депутадууд, саг үргэлжын комиссинууд болон эдэбхитэдтэ түшэглэн, горьтойхон амжалта туйлаа.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан туг Хэрэнэй сомоной Соведтэ дахинаа барюулагдажа, нэгэдэхи мүнгэн шан—2500 түхэриг, тэрэ тоодо гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Зворыкинда—500 түхэриг, гүйсэдкомой секретарь нүхэр Ахметовала 300 түхэриг барюулагдахаар шиидхэгдэбэ.

Баунтын аймагай Арекитканай сельскэ Соведтэ гурбадахи мүнгэн шан—1000 түхэригэй, тэрэ тоодо гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ерохиндо 300 түхэриг, гүйсэдкомой секретарь нүхэр Струковада 150 түхэриг үгтэхөөр тогтоогдобо.

Социалистическэ мүрысөөнэй эрилтэдэ аймгүйсэдкомуудай зуршалһан сельскэ, сомоной Соведүүдэй хүдэлмэриин дүнгүүдэй таараагүй тула хоёрдохи мүнгэн шан олгогдоогүй.

Хаанашье хүдэлхэдөө ходо түрүү зэргэдэ

— Манай Хандажаб мал хараха гэхэдэ эдеэлхэ, амархаяашье мартажархидаг хүн юм,— гэжэ нютагайнь зон дэмы хэлсэдэггүй байна.

Нээрэйшье Хандажаб Будаевна Будаева Ториин Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо арба һайса гаран жэлдэ мал ажал дээрэ хүдэлжэ байна. Өөрынгөө бүхы хүсэл оролдолго, мэргэжэл шадабаряа хамтын хэрэгтэ зорюулан, үнэн шударгыгаар ажалладаг туладаа нүхэр Будаева эрхим хүнүүдэй нэгэн гэжэ үнинэй алдаршанхай.

Энэ нүхэрнай һүүлэй 5 жэлэй туршада һаалишанаар ажаллаха зуураа, үнеэдэйнгээ һү шэмые һара, жэл бүри дээшэлүүлнэ. Нүхэр Будаева 1954 ондо үнеэн бүриһөө 600 литр һү һааһан һаа, харин энэ оной үнгэрһэн 10 һарын туршада 1300 гаран литр һү һаажа, һаалишадай дундахи социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараа. Гадна даажа абаһан 16 үнеэдһээ арбан зургаан тугал абажа, бүрин бүтэн түлжүүлээ.

Эрхим һаалишанһаа жэшээ абажа хүдэлдэг нүхэд Д. Жигжитова, Д. Доржиева, С. Цыбикжапова гэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1100—1150 литр һү һаанхай.

О. Будаев.

Хубиингаа ажахын мал колхоздоо тушаана

Үндэр наһатай болоһон Бадма Раднаев түрэл «Дружба» колхоздоо үлүү малаа бултыень худалдаа. Бадма Раднаевай жэшээгээр колхозой олон гэшүүд үлүү малаа колхоздоо худалдажа захалаа. Токтохо Будаев нэгэ хашараг, нэгэ буруу, Д. Доржиева, Ж. Доржиева гэгшэд нэжээд буруу колхоздоо тушаагаад байна. Тиигэжэ хоёрдохи комплексно бригадын гэшүүд хамта дээрээ 86 толгой мал тушаажа, колхозойнгоо һүрэг малай тоо нэмээгээ.

Мүн Шара Азарга тосхондо ажаһуугшад 40 гаран толгой эбэртэ мал колхоздоо тушаагаад байна.

Б. Доржиев.

Закамен.

Агуухэ Октябриин һайндэртэ зорюулагдаһан Улан-Удэ городой ажалшадай демонстраци. Зураг дээрэ: Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводой колонно Соведүүдэй талмай дээрэ ябана.

А. Мантаевай фото.

Партийна ажабайдал

ХҮНДЭТЭЙ АГИТАТОР

Суута Гагановагай үүсхэлээр орон доторнай патриотическа ехэ худэлөөнэй дэлгэржэ захалхалаар Иван Федорович Кобылкин Кабанскын шиферэ заводой нэгэдэхи технологическа линиин бригадада ажаллажа ерээ һэн. Тэрэнэй ерэхэдэ бригада завод соогоо эгээл гээгдэжэ ябадаг, түсэбөө һараһаа һарада дүүргэдэггүй байһан юм.

—Агитатор байхаһаа гадна, бригадые даажа абаһан тула яахадаа саг үргэлжэ гээгдэжэ ябаһан шалтагаануудые элируулхэ ушартай болоһон байнаб,—гэжэ нүхэр Кобылкин хөөрэнэ. —Гээгдэһэнэй нэгэ ехэ шалтагаан юуи байгааб гэхэдэ, олонхи залуу хүдэлмэришэд хүсэд мэргэжэлгүй, дүршэлгүй байба.

Энэ ушарые ойлгоод байхадаа нүхэр Кобылкин хүн бүхэнэй эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхын, хэжэ байһан хүдэлмэриинь һайнаар шудалуулхын түлөө оролдожо захалһан байна. Энэ зорилгоор түрүүшүүлэй, новаторнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хэдэн дахин хөөрэлдөө үнгэргөө. Зарим залуу хүдэлмэришэдтэй тус тустань хөөрэлдэжэ, яагаад ажаллаха тухай харуулжа үгэдэг байгаа.

Тинхэдэ урдань энэ бригадада ажалай журам һула байһан юм. Зарим хүнүүд дуратайдаа ажалдаа гараад, дурагүйдөө ямар нэгэн шалтагаан дурдаад, хүдэлмэридөө ерэдэггүй, ажалдаа хожомдодог байгаа. Ажалай журам эбдэгшэдтэй эрид шангаар тэмсэхэ гэжэ энэ бригадынхид шиидэһэн байна. Тэрэ гэһэнһээ хойшо ямар нэгэн хүнэй шалтагаангүйгөөр ажалдаа ерээгүй һаань, али хожомдоо һаань, бригадир тэрэ ушарые заатагүй үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсүүлдэг, зохихо хэмжээ абхуулдаг болонхой.

— Нэгэтэ бригадынгаа гэшүүдээр ажалай журам һайжаруулха тухай хөөрэлдэжэ байбабди,—гэжэ нүхэр Кобылкин хэлэнэ.—Тиигэжэ байтарнай нэгэ хүн ингэжэ дуугарба: «Манай бригадада оролдо, боли—өөрэгүй: мүртэй салин хүлһэ абтадаг бэшэ. Хэрбээ салин хүлһэнэй һайнаар түлэгдэдэг болоо һаань, хүнүүд оролдонгүй, хүдэлэнгүй яаха һэм».

Тэрэ нүхэрэй хэлээшэ нэгэ талаараа зүб байгаа. Манай бригадынхид завод соогоо нэрээл хамагһаа бага салин хүлһэ абадаг байһан юм. Теэд үйлэдбэриингөө даалгабари дүүргэдэггүй, муугаар ажалладаг байһан хадаа салин хүлһэ багаар абангүй яахаб.

Тиимэһээ һайнаар ажаллажа, салин хүлһэ ехээр абадаг болохо тухай залуу хүдэлмэришэдтөө ойлгуулһан байнаб. Хэрбээ саашадаа түсэбөө үдэрһөө үдэртэ, һараһаа һарада дүүргээд, голодоһо хэнгүй байгаа һаамнай, салин хүлһэмнайшье дээшэлхэ, шанда горьтой мүнгэ нэмэжэ абадаг болохо байһан тухайгаа жэшээнүүдые харуулжа байгаад, хүнүүдтэ һайнаар ойлгуулһан байнаб.

Сугтаа хүдэлжэ байһан нүхэдөө, ажал хүдэлмэреэ һайнаар мэдэдэг тула Иван Федорович хөөрэлдөө хэхэдээ хүдэлмэришэдэй эгээл һонирхожо байһан асуудалнуудые оложо, тэдэнээ бригадынгаа урда байһан зорилгонуудтай һайнаар холбожо хөөрэдэг юм. Имагтал урдахи зорилгонуудаа нүхэдтөө ойлгуулдаг бэшэ, мүн тэдэнэй бэелүүлхын тула эмхидхэлэй хүдэлмэрине шадамараар ябуулдаг байна.

Шухала шухала, һонин асуудал шэлэжэ олоод, нүхэр Кобылкин хөөрэлдөөнидөө эртээнһээ һайнаар бэлэдхэдэг заншалтай. Тиигээд жэшээ, баримтануудые олоор харуулжа, хүнүүдэй асуудалнуудта ябууд харюусажа байгаад, тон ойлгосотой, тодоор хөөрэдэг байна. Жэшээлхэдэ, «Нэгэ процентын удхашанар тухай» гэһэн асуудалаар хөөрэлдөө хэхэдээ, тэрэ өөрынгөө бригадын хүдэлмэриһөө һонин жэшээ харуулаа. Тэдэнэй бригада үйлэдбэриин бүтээсэ гансахан процентээр дээшэлүүлэгдээ һаа, жэлдээ хоёр квартиратай 65 гэрэй хушалта нэмэжэ гаргагдаха байна.

Энэ хөөрэлдөөнэй һүүлээр хүнүүд ажалайнгаа бүтээсые яагаад дээшэлүүлхэ тухайгаа эдэбхитэйгээр хөөрэлдэһэн, һанамжа, дурадхалнуудаа оруулһан байха юм.

Ингэжэ коммунист Иван Федорович Кобылкин партиингаа даалгабарине дүүргэжэ байнхай. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригада үнинэй гээгдэлһээ гараад, мүнөө завод соогоо түрүүлжэ ябадаг болобо.

Ойлгууламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэрие шадамараар ябуулхада нимэ байна.

Д. Шикуло.

Партийна эхин организацинуудта саг үргэлжэ туһалха

Һаяхан КПСС-эй Тарбагатайн аймагай партийна конференци үнгэрөө. Конференци дээрэ партиин айкомой тоосоото элидхэл КПСС-эй Тарбагатайн айкомой секретарь нүхэр Бурлаков хээ.

Элидхэлшэ, үгэ хэлэһэн делегадууд хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ талаар нилээд дутуу дунданууды элирүүлээ. Илангаяа хүдөө ажахын продукци абалга эрид дээшэлүүлхэ арга боломжонууд һулаар хэрэглэгдэнэ. Партийна организацинуудые бэхижүүлхэ, тэдэнэй харюусалгыень дээшэлүүлхэ, ажахын ябуулгада ехээр нүлөө үзүүлдэг болохо талаар КПСС-эй айком тоосоото үе соо анхаралаа багаар хандуулаа гэжэ тэмдэглэгдээ.

Конференциин һүүлээр шэнээр һунгагдаһан КПСС-эй айкомой нэгэдэхи пленум боложо, партиин айкомой секретарьнараар нүхэд М. Бурлаков, Д. Макров, К. Халзанов һунгагдаба.

Ч. НАМЖИЛОВ

Ажалша гартанай агуу хүсэн

Алха балтын
Адаряатай шэрүүнһээ холонтожо,
Альга зузаантай болоһон
Ажалша хүдэр гарнуудаар —
«Аврора» дээрэхи
үхэр буунууд һомологдожо,
Али зүг руу шэглэн
сасаа бэлэй галнуудаа?
Хэдыхэн тобшонь
Хэрэгтэй газартаа хүрөө һэн...
Хэтэ заяандаа һуухаар
бэеэ бүхэлэн хүреэлһэн
Хэрзэгы хаашуулай
Хэрэм, хаалтынь үүдэн
Хэмхэ зада буугаа
Хэдэн тээшээ хиидэн!

Зүгөөр бидэнэр
Зүблэлтэ засагаа тогтоогоод,
Зүрхэ алдама
Зүдэрүү зандаа байгаа аалди?

Зүб харгыгаа оложо,
Зүдхөөбди ондоогоор.
Зүүдэн шэнги болгообди
Зэбүүн хүйтэн байгааляа.
Булта зомнай —
Бурят, ородууд илгаагүй —
Буугаа хажуудаа табяад,
Бодолгото болон һуугаагүй,
Бурма ехэтэй
Бусалма халуун ажал соо
Булад хайлуулжа,
Борозда гаргажа
баран үзэлсөө...

«Үймөө хэһэн»
Үгытэй дэлхэйн «барлагууды»
Үльтэ сохёод,
«Үнэн эзэдтэнь» тушааха гэгшэд
Үшөөшье мүнөө хүрэтэр
«Ухаа орожо» бираадүй.
Үе үс болоод лэ
«һургаал абадагынь» мэдээжэ.
Саг жэлнүүд ошожо,
Сахилзын үнгэ хубилаа,
Сагаан талада байһан
«ганса гэрнай» урилаа.
Саана наана гэхэ
аха дүүнэрээр оломди мүнөө.
«Сайнхиие» эрихээр бэшэбди
Садхалан баян гүрэнһөө!
Эрдэмэй жолооe
Эбхэжэ бариһан араднай
Энэ дэлхэйгээр
дүүрэн тараагаа алдар суугаа.
Эзэн хаанай ордониие
сүмэлһэн һомоднай
Эршэдэн ниидэһээр
һарада ошожо сэхэ буугаа.
Үхэлтэ дайнай үүлые
ингэжэ сараһаар,
Үеын үедэ сэлмэг
алтан нараяа даллаһаар
Үндэр тэнгэри өөдэ
ниидэг лэ улам саашаа
Үрдигдэхэ, гартахагүй «Аврорын»
Үнэтэ һомон-ашаа!

Оролдоноб, оролдохошьеб

Москвада болохо декадаяа амжалтатайгаар үнгэргэхэ зорилго творческо хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдана. Тэдэнэй тоодо би хэды ехэ харюусалгатай байһанаа мэдэрэн, арадай этигэл найдабарине харюулхын тула бүхы бэлиг талаантаяа зорюулхамни элитэ.

И. В. Бабушкинай («Барометр шуурга харуулна»), Чацкиин («Ухаанһаа болоһон уйдхар»), поёной («Бу-

дамшуу») рольнуудта наадахын тула һүүлэй үедэ бэлдэһэн байнаб. Хүсэд бэлэн болобошье, наададаг хүнүүдэйнгээ образые улам тодо, хурса болгохын хойноһоо оролдоноб, оролдохошьеб.

Декадын һүүлээр баруун тээхи классигуудай зүжэгүүдтэ наадаха, мүнөө үеынгөө хүнэй образ харуулха хүсэлтэйб.

В. Халматов,
РСФСР-эй габьяата артист.

Һайндэрэй суглаан болобо

КАБАНСК, (Телефоноор абтаб... Аймагай центртэ, цементын за... то, Брянскын барилгын трестд... мэр замай Мысовая станцида, ... хы колхозуудта Октябриин һа... дэртэ зорюулагдаһан баярай ... лаанууд үнгэргэгдэһэн, уран һа... най концерт харуулагдаһан ба...

«Коммунизм», Сталинай ... жэтэ колхозуудай гэшүүд Ок... риингаа һайндэрые ажалай б... гээр угтаа. Тэдэнэр дунда зэр... нэгэ гектарһаа 21 центнер ... абажа, гүрэндэ таряа худал... түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Таря... ряалгын үедэ һайнаар хүдэлм... һэн түрүү комбайнернууд ... Разгильдеев, Ермаков, тракт... Сашин гэгшэдтэ магтаалай гр... танууд барюулагдаа.

Загаһашадай жэшээтэ а...

Республикымнай загаһашад... тябриин һайндэрэй вахтада ... саад, октябрь һарада амжалта... тэйгээр ажаллаа.

Усть-Баргажанай загаһанай ... бинадайхид эдэбхи ехэтэйгээр ... дэлмэрилжэ, Октябриин һайнд... 42-дохи ойе ажалай бэлэгтэй ... угтаа: үнгэрһэн һарынгаа да... рине 338 процент дүүргээ. Тэр... лэн. Нижне-Ангарскын загаһ... хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар х... мэрилөө. Василий Суходоевой ... тэлбэрилдэг бригада 100 центн... орондо 213 центнер загаһа ба... бусадта жэшээ харуулба.

Зундаа загаһа бариха хүдэл... һайнаар эмхидхэһэнэй түлөө ... Баргажанай загаһанай комбин... Дубининска заводой директо... нүхэд Намолов, Тестерев Бүх... на выставкэдэ ошонхой.

С. Шапха...

КПСС-эй түүхэ шудалагшадта туһаламжа

Коммунизм байгуулгын үедэ арадуудай хани барисаан улам бэхижэнэ

КПСС-эй XXI съезд үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха шатада манай ороной оролһониие соносхобо.

Советскэ Союзай бүхы арад үндэһэтэнэй ажахы болон соёл культурын амжалтатайгаар урган хүгжэжэ байһаниие, совет арадуудай хоорондын хани барисаанай улам бэхижэжэ байһаниие энэ съезд эли тодоор харуулаа.

Манай орон дотор 200 шахуу арад үндэһэтэн ажаһуудаг. Эдэ бүхы арадуудай хоорондо бата бэхи хани барисаае тогтооһон ушар хадаа Октябриин социалистическэ революциин туйлаһан гайхамшаг илалта мүн. Арадуудай хоорондын хани барисаан советскэ социалистическэ обществые хүгжөөжэ байдаг хүсэн мүн. Иимэ хани барисаатай байһандаа лэ совет арадууд бэе бэедээ һайн һанаагаар туһалалсажа, орон дотороо социализм хүсэдөөр, эсэслэн тогтоогоо. Энэ хани барисаанай ашаар, ород арадай үзүүлһэн ехэ гуһаламжын ашаар урдань гээгдэнги байһан арадууд гээгдэлээ усадхаад, мүнөө түрүү социалистическэ нацанууд болоо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти манай арадуудай хани барисаае нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр хаража байдаг, тэрэниие бэхижүүлхын тула хододоо һаналаа табижа байдаг гээшэ.

Хоридохи съездһээ хойшо үнгэрһэн үедэ Коммунистическэ парти манай ороной арадууд хоорондын холбоо барисаае бэхижүүлхэ зорилготой шухала шиидхэбэринүүдые абаһан байна. Эдэ шиидхэбэринүүд совет арадуудай али бүхы талаараа хүгжэн бадаралтада тон ехэ үүргэ дүүргэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти ленинскэ национальна политикаяа бэелүүлэн, союзна болон автономно республиканууддай эрхые улам үргэн ехэ болгоо. 1957 онһоо хойшо фабрика, завод, барилга болон бусад предприятинуудай олонхинь союзна республиканудай мэдэлдэ үгтөө. Хэрбээ 1953 ондо тэдэнэй мэдэлэй предприятинууд орон соохи бүхы промышленностиин үйлэдбэрилдэг продукциин 31 процентые үгэдэг байгаа һаа, мүнөө союзна республиканнуудай хүтэлбэрилдэг предприятинууд 94 процентыень гаргана. Союзна республиканууд өөһэдынгөө мэдэлдэ предприятинуудые абаад байхадаа, бүхы оронойнгоо ажахын хүгжэхэ хэрэгтэ улам харюусалгатайгаар хандадаг, эдэбхи үүсхэл ехээр гаргадаг болобо. Энээнэй ашаар үйлэдбэриин түсэб саг соогоо дүүргэгдэнэ, арадай ажахы бүри түргэнөөр дээшээ дэбжэнэ. Жэшээнь, энэ жэлэй юһэн һарын даалгабариие бүхы республиканууд амжалтатайгаар гүйсэдхэбэ.

Партиин XX съездын дурадхалаар СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ экономическа комисси эмхидхэгдээ. Энэ комисси союзна республиканудай ажахые хүгжөөлгын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг юм.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар партиин абаһан шиидхэбэринүүд бүхы советскэ республиканудай хүдөө ажахын амжалтатайгаар дэбжэхэ арга боломжо олгоһон байна.

Культурна байгуулалтын талаар союзна республиканудай эрхые ехэ болгоһоной үрэ дүн мүн лэ һайн. Нютаг нютагай табиһан асуудалые түргэнөөр хаража үзэхэ, тэдэнэй эрилтые һайнаар хангаха, тиигэжэ соёл культурые улам амжалтатайгаар хүгжөөхэ арга бии болоо.

Хуули гаргалгын талаар, сүүдэй талаар союзна республиканууд улам ехэ эрхэтэй болобо. Тэдэ республиканууд өөһэдөө мэдэжэ шэнэ область, хизаар бии болгохо гү, али тэдэнэй хуушанай хилые хубилгаха эрхэтэй.

Нютагай Соведүүдэй хүдэлмэрие һайжаруулхын, тэдэнэй эрхые ехэ болгохын, арад зонтой тэдэнэй холбоое бүри бэхижүүлхын тула шухала хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэбэ.

Коммунистическэ партиин ябуулжа байһан национальна политика социалистическэ демократиие али болохоор хүгжөөнэ, ороноо хүтэлхэ, ажахын болон соёл культурын хэрэгүүдые шиидхэхэ хэрэгтэ арад зониие олоор хабаадуулна, ингэжэ манай Совет гүрэниие улам бэхижүүлнэ.

Мүнөө манай ороной хүгжэлтынгөө шэнэ шатада, коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулха үедэ ороод байхада, КПСС-эй XXI съезд арадуудай холбоо барисаае улам саашадань батадхаха зорилго табиба. «Коммунистическэ парти хадаа Советскэ Союзай хүсэ шадалай, илагдашагүй байһанай үндэһэ һуурииe—арадуудай хани барисаае эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхые өөрынгөө арюун уялга дээрэ тоолодог»—гэжэ Н. С. Хрущев съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо тэмдэглээ.

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха үедэ партиин ябуулха национальна политикые КПСС-эй XXI съезд тодорхойлоо. СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые съезд батлан абаһан байна. Долоон жэлэй түсэб ленинскэ национальна политикые эли тодоор баталан харуулна. Энэ түсэб манай ороной бүхы арадуудай ажахы болон культурые бүхы талаарнь саашадань хүгжөөхые хараална. «Коммунистическэ парти СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб табихадаа ленинскэ национальна политикые хүтэлбэри болгоно, экономическа эгээл ехэ ашаг абахын, бүхы союзна республиканудай экономикын дэбжэлтэ хангахын зорилгоор оронойнгоо газар дайда дээрэ үйлэдбэриин хүсэнүүдые зүбөөр хубаарилан табиха ябадалые энэ болгон баримтална»—гэжэ КПСС-эй XXI съездын баталһан «1959—1965 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонууд» соо бэшээтэй.

Манай ороной нютаг нютагуудта үйлэдбэриие зүбөөр хубаарилан табиха, тааруулан хүгжөөхэ хэрэгые долоон жэлэй түсэб онсо ехэ удхашанартай дээрэ тоолоно. Бүхы союзна республиканудай ба экономическа районуудай байгаалиин баялигуудые эгээл ашагтай һайнаар эдлэхэ, түүхэй эд ба түлишын бии газарта промышленностиие хүгжөөхэ, промышленностиие мэргэжүүлхэ болон хамжан ажаллаха ябадалые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тус тус республиканудай, районуудай хоорондохи ажахын холбоо харилсаа һайжаруулха ябадалда ехэ анхарал табигдана.

Долоон жэлэй түсэб бүхы советскэ республиканнуудта промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхэ, илангаяа зүүн районуудай—Урал, Сибирь, Алас Дурна зүг, Казахстан болон Дунда Азиин экономикые түргэнөөр дээшэнь дэбжээхэ гэжэ хараална. Эдэ районуудта долоон жэлэй туршада ороной бүхы капитальна һомололгын 40 процентнь зорюулагдаха юм. 1965 ондо СССР-эй промышленностиин үйлэдбэрилхэ бүхы продукци, 1958 онтой сасуулбал, 80 процентээр ургаха байбал, Казахстанда—170 процент, Киргизидэ—120 процент, Туркменидэ—100 процент ургаха юм.

Тус тус районуудай байга... баялигые ашаглаха, тэндэхи ... номическа эрхэ байдалтай зо... хо һалбаринууд хүгжөөгдэнэ. ... шээнь, Сибирьтэ томо томо ... электростанцинууд, металлур... химиин, ой модоной, машина... тээлгын болон бусад һалб... предприятинууд олоор байгу... дажа, хүдөө ажахы бүхы тал... хүгжөөгдэжэ байна. Казах... үнгэтэ, хара металлурги, хи... скэ, түлишын, хүнгэн промы... ность гэхэ мэтын һалбаринууд ... нөөр дэлгэрүүлэгдэнэ, мал ... болон тариан ажал ехээр хү... Узбекистанда хлопок тарил... тэрээнтэй холбоотой ажахы... баринууд тон түрүүн саашада... жээгдэжэ байна.

Республиканууд болон эк... ческа районуудай хоорондо а... социалистическэ ёһоор хуба... табиһанай, үйлэдбэриие ... жүүлхэ болон хамжан ажа... улам дэлгэрүүлһэнэй үндэһэ... дээрэ манай ороной арадуу... рондын үйлэдбэриин холбо... саан, харилсан туһалалсал... таараа харилсан ажаллалга... урган бэхижэжэ байна. Ре... ка бүхэн оронойнгоо нииты... до өөһэдынгөө хубитые ор... үйлэдбэрилдэггүй зүйлнүүд... фондһоо абана.

Энээниие гэршэлхын ту... жэшээ харуулая. Арадай ... хүгжөөлгэдэ газай промышл... ехэ үүргэ дүүргэнэ. Долоо... турша энэ промышленности... сэээр ургаха юм. Азербай... Карадаг гэжэ нютагта газ... бохо гараһан газ Армени, Г...

Рейдовэ бригадын мэдээсэл

ЗОНОЙ ЭРИЛТЫЕ ГҮЙСЭД ХАНГАХА

маhай эндэхи магазинуудай саг нээгдэнэгүй, худалдаа най- хангалтатагүйгөөр эмхидхэгдэ- болоходо, эдеэ хоол бэлдэгдэhэн байдаг. Энээн Мухаршэбэрэй аймпотреб- сельпогой правлениин зүг- шэмжээн абтанагүй, — гэжэ аймагай центрын ажалшад Киреев, Бельский гэгшэд оруулhан байгаа.

газетын рейдовэ бригада хэхэдээ үнэхөөр тиимэ далнуудай бии байные эли- Тэдээн тушаа рейдовэ бри- мэдээсэл доро толилогдо-

«СКЛАДЬАА ЭД БАРАА АБАХАМНАЙ»

соогоо магазинууд нээгдэдэг асуудалаар манай бригада шалгаа эхилhэн байна. Шалгал- үдэр Мухаршэбэр тосхон- олохон магазинай зари- сагаар соогоо нээгдэгүй. № 2 магазин, столово 7—8 гээр нээгдэнэ. Тиихэдэ Смоли- № 14 магазинай най- Максимова хэдэн часаар хаагаад, «эд бараа аба- гэжэ аймагай центрээр харагдаба. Комиссионно 45 минутаар гээгдэжэ нээг-

газинаа хааха элдэб шалта- олоод лэ байдаг. Тэдэ наймаа- ажалай сагта магазинуу- хоёр ехэ «эрхэтэй». Тэ- гэхэдэ, «мүнгэеэ банкда гээд, хүнүүдые ул- гээд, магазинаа хаадаг, «эд бараа абахамнай» часаар үгы болоходог. бараа магазинуудта гар- гэр, саг гэжэ байдаг гү? — аймпотребсоюзай складые нүхэр Ивановhоо асуухада байhан юм, мүнөө тогтоогоодуй» гэбэ. ямараар дүүргэнэбтэ? нүхэр Сумкинаhаа асууба. Сентябрь hарада 165 мянга- оройдо 160 мянган түхэ- наймаан хэгдээ. Ту- дүүргэжэ шадаагүйбди,—гэ- харюусаба.

гомдол, мэдүүлгэ дэбтэр комиссионно мага- үгы байба. Бусад магази- байгаашье hаа, ямаршье хэгдэнэгүй.

магазинуудта илан- сатин, далемба болон зүйлнүүд наймаанда гаргагдана. Химиа сэнтэй аймпотребсоюзай склад соо бии магазинуудта хомор байна. Удын фабрикаhаа хэдэн да- валенка асарагдаhан байха. шанар муутайгаар хэгдэhэн оо.

хэдэ магазинуудай хүдэлдэг гуримые ондоо болгоо hаа, таараха бэлэй. Юуб гэхэдэ, зарим магазинууд ажалшадай үдын забhарлалгын үеэр, ажалай сагай дүүрэhэн хойно хаалтатай байдаг. Тиимэ магазинуудта ажалшад сүлөөтэй сагтаа орожо, дуратай эд бараа абаха аргагүйдэнэ.

2. «СТОЛОВО» ГЭЭШЭ ГҮ... ЭНЭТНАЙ?

— Энэ столоводо оронхаар, саашалаа hаамнай дээрэ бэшэ гү?— гээд замай хүнүүд хэлсэдэг. Нээрээшье тиимэ. Эдеэ хоол амтатай зохидоор бэлдээд байдаг hаань, хэн орохоёо дурагүйдэхэб. Гансал замда ябадаг хүнүүд бэшэ, мүн ойро дүтэ байратай айлнууд гэр бүлөөрөө ерэжэ, эдеэ хоолhоонь хүртэлсэхэ байгаа бшуу. Теэд Мухаршэбэрэй аймагай түб тосхоной столово ажалшан зоной эрилтэ хүсэд хангажа шаданагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Үдэрэй 11 часhаа эхилээд, «Улан-Удэ—Бичура», «Улан-Удэ—Подлопатки», «Улан-Удэ — Кудара-Сомон», «Улан-Удэ—Мухаршэбэр» гэhэн маршрудтай олон автобус эндэ hубарижа ерэдэг гээшэ. Энэ үеэр столово соо зон олон болошodог. Буфедэй хажууданшье олон хүн үгы аад, эдеэ хоол дамжуулдаг газартаа тулашаhан байдаг. Ажалай эмхи гуримай муу дээрэhээ энэ столоводо орохон хүн 10—15 минутаhаа байха, бүхэли час соо арай гэжэ эдеэлдэг. Хүнэй олон болохотой адли кухни сооhоо хоёр хүн эдеэ хоол дамжуулжа болохо байгааш ха.

Столоводо орохон, гараhан хүн дэбтэр сооhь яhала олон гомдол, мэдүүлгэ оруулдаг. Тэрээгээрнь ямаршье хэмжээн абтанагүй. Хэзээ энэ столово хүдэлмэрээ hайжаруулха юм гэжэ аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд В. Штри, Александров гэгшэдhээ асуугдахаар болоо.

3. АРИГ СЭБЭР САХИГДАНАГҮЙ

Эндэхи эдеэ хоолой магазинуудай досоохинь тооhо шорой болошонхой байна. Эдеэ хоол оройхо саарhаар магазинууд хангагданагүй. Складуудай, мүн магазинуудай хашаа соо шорой шохой таранги, элдэб хайрсагууд обоолоотой байдаг.

Аймпотребсоюзай складууд сооошье нобшо ноохой болошонхой. Санэпидстанциин заабаринууд тоогдодоггүй янзатай. Эдеэ хоолой 2-дохи складые нүхэр Платонов даадаг юм. Тэрэнь сагаадагданагүй, дотороо муухай байба. Эдеэ хоолой зүйлнүүд байха газартаа ябталагданагүй.

Аймагай түб тосхоной пекарни руу шагаажа хараа hаа, баhал гайхахат. Талханайнь зал соо батаганаан дүүсэжэ байха. Тэрээниие үгы хэхэ арга, хэмжээн абтанагүй. Зарим ушарта эндэхи хүдэлмэришэд зал соогоо гутал хубсаhаяа тайлаад, ажаллажа байдаг.

4. ИИГЭЖЭ АЖАЛЛАЖА БОЛОХО ГҮ?

Раймаг, столовоhоо ондоо эдеэ хоолой, эд бараанай магазинууд Мухаршэбэрэй сельпогой мэдэлдэ байдаг. Энэ сельпо эд бараа худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээгүй. Гурбадахи квартал соо ганса август hарын түсэб гүйсэдхэгдэhэн байна.

Зоной дунда худалдаа наймаа эмхидхэхэ талаар сельпогой правлени биратай юумэ хэнэгүй. Жэшээнь, 9 hарын туршада пайщигуудай хамтын суглаан оройдоо болоогүй. Тэрээнhээ байтагай правлениин заседани дээрэшье шухала асуудалнууд табигданагүй.

Жэлэй эхинhээ хойшо зарим магазинуудтань үри шэри гараhан ушар хэдэн дахин үзэгдөө. Юун дээрэhээ иимэ ушар тохёолдоноб гэхэдэ, сельпогой правлени магазинуудай ажал hайжаруулха хэрэгтэ анхарал табинагүй. Хиналта шалгалтын хүдэлмэри саг соогоо хэгдэнэгүй.

Рейдовэ бригадын шалгалтаар элирүүлэгдэhэн эдэ дутагдалнуудые дары зайсуулхын тула Мухаршэбэрэй аймпотребсоюз зохихо хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Манай газетын рейдовэ бригадада хабаадагшад:
Л. Чебоевская, Гүрэнэй банкын Мухаршэбэртэхи отделениин ахалагша инспектор.
А. Валевская, аймгүйсэдкомой түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ.
Н. Переверзева, санэпидстанциин врач.
Т. Гармаев, манай корр.

Эд бараан юундэ хомор бэ?

тын аймагай Харьяата тос- Ехэ-Нугын сельпогой 3- магазин (наймаалагшань докова), муугаар ажаллана. үедэ архи зуруул хоёрhоо юумэ наймаалагдахаяа боли- хэдэ болохо.

газин сооhь ариг сэбэр, эмхи сахигданагүй. Магазининь дээ 3—4 үдэр нээгдээд, бэшэ үдтэ хүдэлнэгүй.

болоно байбашье, сон- мэтын шухала зүйлнүүд эндэ асарагдаагүй байна. Шэл абахын тула 60 километрын газарта (Кяхта город) ошохо ушартай бологдоно.

Тэрээнhээ гадна элдэб бүд, оёмол хубсаhан асарагдахаяа болишоо, гэрэй хэрэгсэл хомор.

Ехэ-Нугын сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов магазинуудnай ямараар хүдэлмэрилнэб гэжэ hонирходоггүй байна.

Д. Цыденов.

Бүхэсоюзна шанда хүртэбэ

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаhан худалдаа наймаанай организацинуудай, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэриин гурбадахи кварталай дүнгые республикын Худалдаа наймаанай министерство, профсоюзуудай обком hаяхан гаргаба.

Гурбадахи кварталай мүрысөөнэй дүнгөөр республикын худалдаа наймаанай хори шахуу предприяти эд бараа наймаалха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргээ. Зэдын комбинадай 1-дэхи столовын хүдэлмэрилэгшэд мүрысөөндэ түрүүлhэнэйнгээ ашаар республикын Худалдаа наймаанай министерствын, профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан тугта, Бүхэсоюзна хоёрдохи мүнгэн шанда—4875 түхэригтэ хүртэхэ болобо. Улан-Удын горпищеторгын 46-дахи магазинай хүдэлмэрилэгшэд Бүхэсоюзна гурбадахи мүнгэн шанда, республикын Худалдаа наймаанай министерствын, профсоюзай обкомой Хүндэлэлэй грамотада хүртэхэ болобо.

Гадна Улан-Удын столовонуудай трестын 13-дахи столовын хүдэлмэрилэгшэд, горпищеторгын 5, 12-дохи магазинуудай, мүн бусадшье предприятинуудай түрүүшүүл эрхим ажалайнгаа түлөө республикын Худалдаа наймаанай министерствын, профсоюзай обкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа.

А. Владимиров.

Искусствын, уран зохёолой ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ

Сценэ дээрэ харагдадаггүй артистнар

Зүжэг наадан гээшэ үнэхөөрөө олон зоной хамтын хүсөөр табигдан харуулагдадаг юм. Би түрүүшээр гансал сценэ дээрэ наададаг артистнуудыень, гоёор хэhэн шэмэг декорацинень, режиссёрой найруулан табиhыень hонирхон харагша hэм. Теэд мүнөө мэдэн гэhээм сценэ дээрэ, зоной нюдэндэ харагдадаггүй аад, баhал ехэхэн ажалтай хүнүүд зүжэг нааданда хабаадалсадаг байба.

Эдээниие зүжэг табилсаха хүдэлмэришэд гү, али тобшоор хэлэбэл, техсостав гэжэ нэрлэдэг. Мүнөө намар ноябрь hарын hүүл багаар Москва хотодо нээгдэхэсэ байhан бурядай искусство, уран зохёолой декадын бэлэдхэлэй үедэ эдэ зоной ажал бүришье hаа ехэ харюусалгатай болоод байна. Театрнуудай цехүүд соо ороходо, электрохюрөөгэй шэхэ хадхама хахинаан, оёдолой машинын нэгэ жэгдэхэн таршаганаан гү, али модошо дархашуулай түргэ түргэн түс-тас сабшахань, модо шулуу харуулдахань забда залигүй, саг үргэлжэ дуулдаха. Бурят драмын театрын бутафорско цех соо ороходо, нэгэниинь үндэршэг аад, нюдэндөө шэлтэй, нүгөөдэнь набтархан аад, шэлгүй хоёр хүн, элдэб түмэр тушаа, шабар шабха, модо шулуу үрэжэ байгаад, аргагүй ханамжатайгаар ажаллана. Эдэмнай бутафорско цехые даагша Цырендоржо Дармаев, тэрээнэй туhалагша Бадма Нечкин гэгшэд декадын зүжэгүүдтэ шухала бутафорско хэрэгсэл уралан бүтээжэ байна. «Будамшуу» гэhэн зүжэгтэ hуутараа, модон тэбшэтэй шанаhан мяхыень харахадаа эжэ эхигүй шүлhэн гарахадал гэдэг юм. Үгышье hаа, консервын сагаан банкануудые хайшалаад, хрустальна люстра хэжэрхихэдэнь, нээрээшье үнэншэмөөр байдаг. Тэндэhээ гараад, оёдолой цех соо оробол, адлиханаар оёhон хүхэ сатин халаадтай эхэнэрнүүд, хубсаhанай цех даагша В. З. Петрова гэгшын хүтэлбэри доро баhал декадын үдэрнүүдтэ табигдаха зүжэгүүдтэ хабаадагшадта хубсаhа оёжо hуунад. Нүхэр Петрова үни удаан саг соо хүдэлжэ, зүгөөргүй дүй дүршэлтэй болоhон, театрын хүдэлмэришэн юм. Дарханай цех соо ороходо хэдэн хүн баhал нэтэрүүгээр ажалланад. Дархан Зверевэй хүтэлбэрээр «Барометр шуурга харуулна» гэhэн зүжэгэй декорацинуудые дархалжа, түргэ түргэн сабшахань, шааяса хюрөөдэхэнь замханагүй.

Зүжэг нааданай гаража байтар гэнтэ зүрхэ доhолгомо тэнгэриин шанга дуун, нюдэ халтирма сахилгаан, аадар бороогой шааяан, hалхи шуурганай эшхэрээн гү, али одо мүшэдэй ялалзаха, уhа мүрэнэй долгилхонь хүнэй сэдьхэл хүдэлгэдэг. Эдэ бүгэдэ—тойроод боложо байгаа байгаалиин үзэгдэлнүүдые техническэ хүдэлмэришэд, сценэ дээрэ наадажа байгаа артистнуудhаа дутуугүй харюусалгатайгаар хэжэ байдаг. Энэ ажал тиимэ хүндэ бэшэшье hаа, баhал харюусалгатай юм. Жэшээнь, сценэ дээрэ бутафорско буугаар буудахадань, сценын саана нээрээ буугаар буудажа, абяа гаргаха ёhотой хүн аад, буудахаяа мартажархёод hуужа hуугаа гээшэ hаа, ехэл аягүй юумэн болохо бшуу. Тиимэ hэн тула дань, эдэ бүхы ажалые режиссёрой туhалагша нүхэр Рабсалов ехэ шадамар бэрхээр ударидажа, творческо хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэхэн туhа хүргэдэг байна.

Сценэ дээрэ харагдадаггүй театральна эдэ хүдэлмэришэдэй хэдэг ажалынь творческо ажалтаймнай нэгэ амисхалтай.

Д. Жалсараев, артист.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бутафорско цехые даагша Ц. Дармаев. 2. Риквизиторскэ цехые даагша Д. Матвеев. 3. Электрик Д. Тогмитов. **А. Бадаевай фото.**

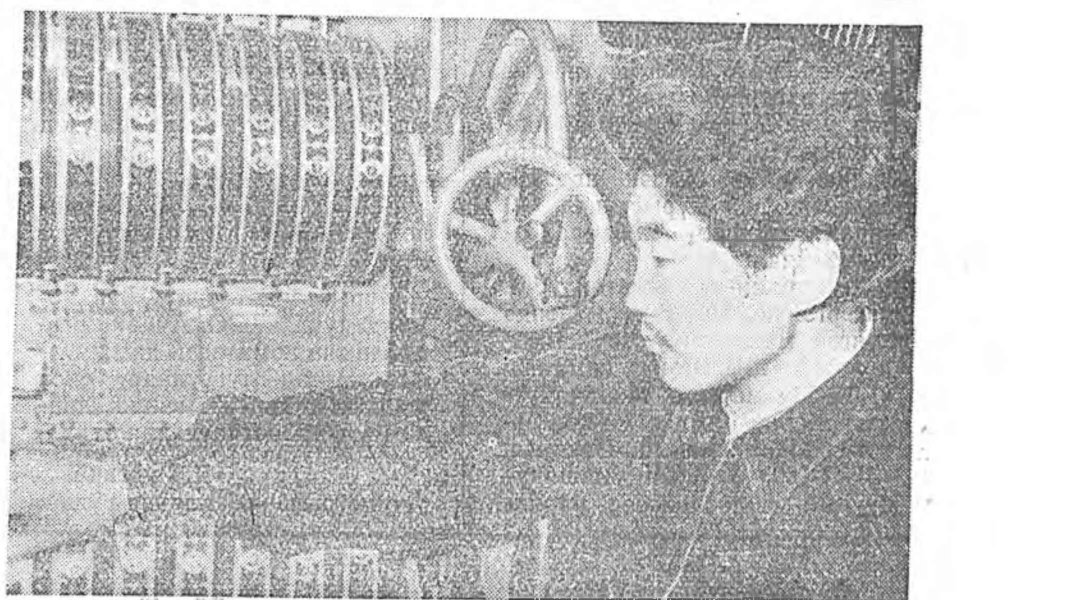

РЕДАКЦИИН ПОЧТОhОО

Түлеэгүй клубууд тухай

Бичурын аймагай культурно-гэгээрэлэй зарим эмхи зургаанууд үбэлдэ муугаар бэлэдхэгдээ. Хэдэн клуб, библиотекэнүүд заhабарилагдаагүй, задагай зайдан байна.

Билютайн хүдөөгэй клубые абаад үзэе. Тэрээн сооhь «шоныг хүлдэхөөр» хүйтэн. Иимэ байхадань культурно-гэгээрэлэй ямар хүдэлмэри хэгдэхэ гээшэб?

— Нёдондо жэлэй алдуу дабтагдахаяа байна,—гэжэ клубые даагша нүхэр Ефимов хөөрэнэ. Тиихэдэ январиин турша соо клубнай оройдоо гурба дахин түлигдэhэн юм. Комсомол хүбүүд, басагад воскресник эмхидхэжэ, түлеэ бэлэдхээ.

Мүнөө жэлдэ эндэхи клуб түлеэгүй байhаар. Мүн клубай байшан хуушарhан, хана, потологынь забhартай, досоохи хэрэгсэлнүүдынь муудашанхай. Стул, диван, пеэшэнгынь үнинэй заhабарилагдахаар болошоо. Гэхэ зуура сомоной Совет, Круминай нэрэмжэтэ колхозой правлени клубаа заhабарилха гэжэ оролдоногүй.

Эндэхи хүдөөгэй библиотекэ мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Тэрээниие даагша, дунда hургуули дүүргэhэн нүхэр Коробенкова hайнаар хүдэлхэ хүсэлэнтэй, шадахааршье хүн. Теэд хүйтэн библиотекэ соо хүдэлхэдэ бэрхэ байна даа гэжэ мэдүүлнэ.

Бичурын хониной совхозой клубууд тушаа анхарал багаар хандуулагдана. Шэбэртын клуб hаяшаг баригдаhан болобошье, дээдэ хушалта, потологынь муудаад, шорой гоожожо байдаг болонхой. Үбэлдөө түлихэ түлеэн баhа бэлэдхэгдээгүй. Совхозой 2-дохи, 3-дахи отделениинүүдэй клубууд үбэлэй сагта ажаллахаар бэлэдхэгдээгүй байна. Совхозой директор нүхэр Юмсунов эндэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ямар байдалтай, хэр зэргээр хүдэлнэб гэжэ hонирхоногүй.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые үбэлдэ бэлэдхэхэ, ажалшадай ерэжэ сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга боломжо хангагдаха ёhотой.

К. Володин.

Онhон үгэнүүд:

ХАНИ БАРИСААН ТУХАЙ. Нүхэрhөө холодоо hаа, нүхэргүй үлэхэш.

Гоё гоёор хэлээшые бэшэ, харин сэхэ рүүнь хэлээшые нүхэртэ тооло.

Ганса сусал гал болохогүй.

ЭБ НАЙРАМДАЛ ТУХАЙ. Амгалан байдалые барайгартай, дайн байлдаае хооhоролтой, үбшэн ухэлтэй сэгнэ.

Өөдэнь шэдэhэн шулуун тархи дээрэ бууха.

АРХИ ТУХАЙ. Архи зэмэтэй бэшэ, архи уугшад зэмэтэй.

Архи хайратай бэшэ, архида манарhан ухаан хайратай.

Далайда шэнгэhэндэ орходоо архида олон хүн шэнгэнэ.

ОЙ МОДОН ТУХАЙ. Наhан соогоо нэгэшье модо ургуулаа hаа, туhатайгаар ажаhуугааб гэжэ hана.

Хэн модо хюданаб, тэрэ тала дайдые хатаана.

водоор абаашагдажа, ажахы- эглэгдэхэнь. Украинын газ Р-эй олон городуудта, мүн ба Прибалтика абаашагдан гдэнэ. Узбекистанhаа Дунда бусад республиканууд руу, стан, Урда ба Дунда Урал азопровод татагдажа байна. хын алишье hалбарине абаад республиканууд хоорондын харилсаан үргэн боложо, бэе бэедээ бүри ехээр ту- боложо байна.

болохолоороо, коммунисти- байгуулалтын улам үргэнөөр, түргэнөөр ябуулагдаха ту- советскэ республикануудай, ороной арадуудай хооро- бүхы холбоо барисаан бэхижэнэ, тэдэнэр бэе бэедээ ехэ туhаламжа үзүүлнэ, тиин бүхы оронойнгоо саашанхи этэ туйлана. Энэ хадаа бодо- национализм, ленинскэ на- на политикын бодото бэе- гээшэ. «Социалистическэ на- ай холбоо барисаан олона- на советскэ гүрэнэй хүсэ ай ургалтын эшэ үндэhэн жэ Н. С. Хрущев КПСС-эй езд дээрэ хэлэhэн байна.

на республиканууд комму- скэ байгуулалтын зорилго- амжалтатайгаар бэелүүл- ла хоорондоо социалистиче- ор мүрысэжэ, ажал хүдэл- бөөр эмхидхэхэ дүй дүршэ- лан абалсана. Энэ мүрысөөн улам үргэдэжэ байнхай.

арадууд соёл культурын холбоо барисаагаа улам улжэ, национальна культу- бяжуулалсажа байдаг. На- на республикануудай театр, ансамбль болон искусствын бусад түлөөлэгшэд, уран зохёолшод, уран зураашад бэе бэедээ ошолсожо, ажал хүдэлмэритээ танилсажа, туйлалтаяа харуулалсажа, hай hайн юумэеэ халан абалсажа байдаг гээшэ. РСФСР-эй уран зохёолшодой, уран зураашадай, композиторнуудай союзуудай эмхидхэгдэhэнэй ашаар ород арадай, Россин Федерациин бусад арадуудай литература, искусствын хоорондохи холбоо барисаан улам бэхижээ.

Эрдэм наукын талаар бүхы республикануудай хоорондохи харилсаан бүри ехээр хүгжэжэ байна. Элдэб яhанай эрдэмтэд наукын шухала шухала асуудалнуудые хамтын хүсөөр шиидхэдэг, бэе бэедээ туhалдаг. Илангаяа ород эрдэмтэд ондоо яhанай түлөөлэгшэдэй дундаhаа залуу эрдэмтэдые бэлэдхэхэ, бусад республиканудта эрдэм наука хүгжөөхэ талаар ехэ юумэ хэнэ.

СССР-эй арадуудай хани барисаан манай гүрэнэй бүхы ниитэ-политическэ байдалда харагдажа байдаг. Табадахи зарлалай СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай дунда 58 арад үндэhэтэнэй түлөөлэгшэд бии. Гүрэнэй засагай бүхы органуудта элдэб яhанай хүнүүд хүдэлмэрилнэ. Ямаршье үргэн ехэ суглаанда, ямаршье делегацида олон арадуудай түлөөлэгшэд хабаададаг.

hүүлэй жэлнүүдтэ манай ороной хэдэн арадууд Росситай hайн дураараа нэгэдэhэнэйнгээ ойе тэмдэглээ. Мүнөө жэл бурят арад Россин гүрэндэ hайн дураараа орохонhоо хойшо 300 жэлэйнгээ ойн баяр хэбэ. Иимэ ойн баярнууд бүхы оройнмнай арадуудай ехэ hайндэр болоhон, тэдэнэй таhаршагүй бата харилсаа холбоое эли тодоор харуулhан байна.

Коммунистическэ парти манай ороной арадуудые интернациональна ёhоор хүмүүжүүлнэ. Элдэб яhанай совет хүнүүд марксизм-ленинизмын hургаалые шудалан абана. Манай бүхы арадууд нэгэн адли политическэ үзэл бодолтой, нэгэн адли hанал хүсэлтэй гээшэ. СССР-эй арадууд өөhэд өөhэдынгөө адли тэгшэ эрхые, национальна культура болон үг заншалые ехээр хүндэлдэг. Социалистическэ, коммунистическэ байгуулалтын үедэ манай ороной социалистическэ нацанууд өөhэдынгөө хүмүүжэлээр, зан заншалайнгаа, hуудал байдалайнгаа талааршье хоорондоо дүтэ ойро болоо.

Коммунистическэ парти совет хүнүүдые интернационализмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэтээ хамта шовинизмын, национализмын үлэгдэлнүүдтэй эбсэшэгүй тэмсэл хэнэ. Шовинизмын үлэгдэлнүүд гэхэдэ, зарим нэгэн этэгээдүүд бага яhатанай культура, хэлэ, үг заншал гэхэ мэтые доромжолхо гү, али арадуудай адли тэгшэ эрхые хаhаха гэhэн hэдэлгэ гаргадаг. Нютагай националисмын үлэгдэлнүүд хаана үзэгдэдэг бэ гэхэдэ, бэшэ арадуудhаа тусгаарлан амяарлаха, гансал нютагайнгаа ашаг туhые хараад hууха гэhэн ябадалда үзэгдэдэг.

Зарим нэгэн хүдэлмэрилэгшэд холые харадаггүй туладаа бүхы гүрэнэй, ниитэ союзна эрилтэ харангүй, нютагайнгаа лэ хэрэг шиидхэхэ гэhэн ябадал гаргана. Жэшээнь, зарим совнархозуудай ганса нэгэн хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд бусад республика, областиин захилые дүүргэхын оронд тон түрүүн өөрыгөө хангаха гэжэ оролдодог. Партимнай иимэ ябадалые эрид буруушаажа, тон түрүүн бүхы гүрэнэй аша туhа харахаар манай хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлнэ.

Манай орон дотор бүхы арадууд өөhэдынгөө түрэл хэлэн дээрэ эрдэм hуралсалаа, соёл культураяа эрхилдэг. Энээндэ ямаршье hаад хэгдэдэггүй. Тэрээнтэй хамта бүхы арадууд ород хэлэ шудалха гэжэ ехээр эрмэлзэдэг. Энэнь ойлгосотой. Ород хэлэтэй болоод байхадаа элдэб яhанай хүнүүд хоорондоо hайнаар ойлголсодог, энэ хэлэнэй ашаар наукын, техникын болон культурын туйлалтануудые шудалдаг гээшэ. Тиимэhээ түрэлхидынь үхибүүдээ ород hургуулида хэнэйшье баалалтагүйгөөр hургадагынь мэдээжэ. Үхибүүдээ ямаршье хэлэн дээрэ дураараа, хэншье hургаха хүсэд эрхэтэй. Харин тиихэдэ зарим республикануудта ганса нэгэн хүдэлмэрилэгшэд үхибүүднай заатагүй үндэhэн хэлэн дээрээ hураха ёhотой, тиимэ гурим хуулиин ёhоор тогтоохо хэрэгтэй гэлсэнэ. Иимэ үзэл бодол гээгдэнги ябадал, буржуазна национализмын үзэгдэл мүн.

Зарим хүдэлмэрилэгшэд, өөhэдынгөө арадай hуудал байдалдахи урданай гээгдэнги, хуушарhан зан заншалые заатагүй үлөөхэ гэжэ оролдодог, hуудал байдалда шэнэ хубилалта, шэмэглэлтын боложо байдалгые ойлгодоггүй гээшэ.

Шовинизмын, национализмын үлэгдэлнүүдтэй эрид шанга тэмсэл хэжэ, тэдэниие огтолон усадхаха гээшэ ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын шухала зорилго мүн. Хилын саанахи империалистнууд эдэ үлэгдэлнүүдые hүжэрөөхэ, совет хүнүүдые буржуазна үзэл бодолой хороор хорлохо, манай арадуудай хани барисаае али болохоор муудуулха гэжэ оролдоно. Тиимэhээ Коммунистическэ парти манай ороной бүхы национальностьнуудай ажалшадые hэргэг байхыень, дайсанай ааша мэхые элиршэлэн гаргахыень уряална.

***

Советскэ Союзай бүхы арадууд хоорондохи хани барисаанайнгаа ямар ехэ ашатай туhатай, ямар ехэ хүсэтэй байhаниие хүсэд hайн мэдэнэ. Коммунистическэ партиингаа ударидалгаар тэдэнэр хани барисаагаа улам бэхижүүлжэ, коммунизм байгуулгада хүсэеэ нэгэдүүлэн зорюулжа байна. «Советскэ Союз хадаа коммунизм байгуулгын замаар, урагшаа хэлбэришэгүйгөөр дабшаха нэгэн хүсэл зоригтой, адли тэгшэ эрхэтэй арадуудай хани барисаан дээрэ hуурижан тогтожо байдаг олонациональна социалистическэ гүрэн мүн» гэжэ КПСС-эй XXI съездын резолюци соо бэшээтэй.

Агуу ехэ Октябриин социалистическэ революциингаа 42-дохи жэлэй ойе тэмдэглэхэдээ манай ороной бүхы арадууд нэгэдэлээ бүри ехээр батадхан, Коммунистическэ партиингаа ленинскэ национальна политикын түгэс илалтые, арадуудай таhаршагүй бата хани барисаае үшөө дахин эли тодоор харуулhан байна.

Г. САНЖИЕВ, түүхын эрдэмэй кандидат.

Кударын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө хүсөөр Ивановка тосхондо эхин һургуулиин гэр бариба. Энэ гэр соонь классай хоёр комнато, багшанарай, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй медпунктын байра бии. Зураг дээрэ: тус һургуулиин гэр.
А. Мантаевай фото.

ШАТАРШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

Республикымнай ниислэл хотын шатаршадай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо байна. Мүрысөөндэ городоймнай бэрхэ шатаршад долоон бүлэг боложо таһараад наадана. Үнгэргэгдэһэн зургаан уулзалганууд соохоо табадахи уулзалга илангаяа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Түрүүшын уулзалгануудта һайн наадаһан Булгаков табадахи уулзалгада Телешовтэй наадажа шүүгээд, түрүүлжэ ябаһаар. Шатаршад Павлов—Черноскутов, Амбаев—Бердников, Вощенко—Метанов гэгшэд тэнсэһэн байна. Новиковтой наадаһан Трофимов бодомжотойгоор ябажа шүүгээ. Тарасов наадаһанай һүүл багта алдуу гаргажа, Суворовто шүүгдээ.

Зургаадахи уулзалгада Вощенко Малиновта, Улымжиева Метановта, Трофимов Цыденовтэ, Тарасов Новиковто шүүгдэһэн байна. Тиихэдэ Суворов—Черноскутов, Телешов—Павлов, Булгаков—Амбаев, Бердников—Житомирский гэгшэдэй парти хойшолуулагдаа.

Мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

А. Игумнов.

Ажалта үдэртэ—60-аад центнер таряан

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (Хори) правлени гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ таряа авансаар хубаажа эхилбэ.

Колхоздоо эрхим һайнаар ажаллаһан гэшүүд ажалта үдэртөө 40—60 центнер хүрэтэр таряа авансаар абана. Жэшээнь, Ц. Аюровай бүлэ 40 гаран центнер, Дырмеевагай бүлынхид 59 центнер, Намдакова, Жамсаранов гэгшэдэй бүлэнэр тус тустаа 48 центнер таряа ажалта үдэртөө абаһан байха юм.

Б-М. Дондоков.

ХЭНИИНЬ ТҮРҮҮЛЭЭБ?

Автомашинануудые аюулгүйгөөр жолоодохо һарын эмхидхэгдэһэнтэй дашарамдуулан, мүн Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ Улан-Удэ городто һаяхан үнгэргэгдэһэн автомобилистнуудай мүрысөөндэ 40 гаран жолоошод хабаадалсаһан байна.

Республикын автоклубай үнгэргэһэн энэ мүрысөөндэ хүнгэн машинануудые жолоодолгоор МВД-гэй команда, «ГАЗ-51» маркын машинануудые жолоодолгоор 7-дохи автомобильна ажахын команда, «ЗИЛ-150» маркын машинануудые жолоодолгоор барилгын 154-дэхи трестын команда түрүүлбэ. Өөһэд соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ урилдагшад нүхэд А. Ананьев («ЗИЛ-585» маркын машинаар), Г. Кобунов (М-20 «Победа»), В. Бурлаков («ГАЗ-51») гэгшэд түрүүлээ.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн команданууд ДОСААФ-эй республикын комитедэй дамжуулгын Улаан тугуудаар, онсо шалгарһан спортсменүүд дипломуудаар шагнагдаһан байна.

П. Рудский,
мүрысөөнэй главна судья.

Хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй анхаралда

Ерэхэ жэлдэ гараха «Рабоче-крестьянский корреспондент» гэжэ журнал захилга үргэлжэлһөөр. Энэ журнал хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй ажалай дүй дүршэл согсолдог, тэдэнэй хүдэлмэриин тодорхой асуудалнуудые тайлбарилан бэшэдэг, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдтэ, хэблэл газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ темэ, заабари ходо үгэжэ байдаг юм.

«Рабоче-крестьянский корреспондент» гэжэ журналые 1960 ондо захижа абахыень манай газетын эдэбхитэдые, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдые, тэрэшэлэн хэблэмэл болон ханын, районно газетын хүдэлмэрилэгшэдые уряалнабди.

Тус журнал захилгада хизаарлалта байхагүй. Хэблэл тараахын тула олониитын дундаһаа томилогдоһон түлөөлэгшэдтэ гү, али хэлхээ холбооной ямаршье таһагта захил хэжэ болохо байна.

ТОБШОХОНООР МЭДЭЭСЭХЭДЭ...

★ Һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулан, Зэдын аймаг ангай арһа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушаажа байнхай. Жэшээнь, мүнөө хорёод мянган үндэгэн, малай, ангай 3000 хэһэг үнэтэ арһан тушаагдаба. Тэрэшэлэн олохон колхоз мяха тушааха 10 һарынгаа түсэб болзорһоо урид дүүргээ.

Г. Ильин.

★ Иволгын аймагай түбтэхи библиотекын номой тоо жэл бүри нэмэнэ. Мүнөө эндэ уран һайханай, политическэ, хүдөө ажахын, шэнжэлхы ухаанай хабаатай 18 мянган том ном бии юм. Һонин комуудай абтахада, уншагшадайнь тоо олон болоно.

В. Жигжитов.

★ Карл Марксын нэрэмжэтэ (Хори) колхоздо һолоомо, зелёнко түлэг дундаа һүрнлэгдэжэ байна. Зелёнко, һолоомо һүрнлэлгэдэ хабаадалсаһан хонишод М. Балсамбуева, Д-Х. Шопхоева, Х. Бадмаева гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Б-М. Дондоков.

★ Суулгын библиотекые даагша Антонина Ильина Агууехэ Октябриин һайндэртэ зорюулан «Литературна үдэшэ» эмхидхээ. Дайнда, партизанай хүдэлөөндэ хабаадагшад тэрээндэнь уригдаһан байна. Сугларагшад Суулгын дунда һургуулиин багша Т. Бербеневагай элидхэл, партизан ябаһан М. Т. Матвеевэй һонирхолтой хөөрөө шагнаба.

Б. Цыренов.

Мухаршэбэр.

Хилын саанаһаа

Октябриин революци—арадуудай зам гэрэлтүүлһэн одон

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойе хилын саана һайндэрлэлгэ

Бүхы дэлхэйн ажалшад Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойн найрые баяр баясхалантайгаар тэмдэглэбэ. Хилын саанахи олон миллион хүнүүд энэ алдарта ойн үдэртэ зорюулагдаһан демонстраци, митинг болон суглаануудта хабаадалсаа.

Хитад арад совет арадтай хамта Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин һайндэрые һүр жабхалантайгаар, баяр баясхалантайгаар тэмдэглэбэ. Агууехэ һайндэртэ зорюулагдаһан митинг, суглаанууд ороной городууд болон хүдөө тосхонуудта үнгэржэ, һайндэрэй концертнүүд хаа хаанагүй боложо байгаа.

Пекинэй теплоэлектростанциин хүдэлмэришэд суглаан дээрээ Ленинградай хүдэлмэришэдтэ эльгээхэ бэшэгэй текст баталһан байна. Тэрэ бэшэг соогоо эндэхи хүдэлмэришэд 100 мянган киловатт хүсэтэй ТЭЦ бариха хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэһэнэйнь түлөө Ленинградай хүдэлмэришэдтэ халуун баяр хүргэнэ.

Софи городто болоһон һайндэрэй демонстрацида 200 мянган хүн хабаадаа. Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулжа байһан Советскэ Союзай гайхамшагта амжалтануудые демонстрантнуудай абажа ябаһан олон тоото, гоё һайхан уряа лозунгнууд, элдэб юумэнүүдэй дүрсэнүүд, транспарантнууд гэршэлэн харуулна, болгаро-советскэ хани барисаанай улам хүгжэжэ, бэхижэжэ байһан тухай хөөрэнэ.

Сентябриин 9-нэй нэрэмжэтэ талмай дээгүүр гаража байһан хүхюутэй, баяр баясхалантай демонстрантнууд Георгий Димитровой мавзолейн трибуна дээрэ байһан Болгариин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Тодор Живковые, Болгариин Арадай Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Димитр Ганевые, парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэдые халуунаар амаршална. Болгариин бусадшье городуудта, хүдөө тосхонуудта олон түмэнэй хабаадалгатай демонстраци, митинг болон суглаанууд үнгэрөө.

Энэ гайхамшагта үдэрые Польшын бүхы арад баяр баясхалантайгаар тэмдэглэбэ. Варшавада байһан советскэ посольствын байшан руу ноябриин 7-ной үглөөнһөө эхилээд, ниислэл хотын промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд субажа захалаа. Тэдэнэр совет арадта, Советскэ Союзай Коммунистическэ партида үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхэ зуураа, коммунизм байгуулха замдаа саашадаашье амжалта, илалтануудые туйлажа байхыень хүсэбэ.

Алдарта ойн үдэр Польшын бүхы газетэнүүд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй гараа. «Трибуна люду» газетын энэ һайндэртэ зорюулагдаһан түрүү бэшэг соо иигэжэ хэлэгдэнэ: 42 жэл гээшэ нэгэ үеын хүнүүдэйшье наһанһаа бага, түүхын хэдэ мянган жэл соо тон бага саг гээшэ. Зүгөөр Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин болоһонһоо хойшо үнгэрһэн 42 жэл хадаа сагые ондоогоор ойлгохые, он жэлнүүдэй, арбан жэлнүүдэй удхашанарые ондоогоор сэгнэхые манние һургана. Эдэ жэлнүүд соогоо шиидхэхы һалбаринуудта булюу һайн байһанаа шэнэ байгуулалта харуулаа. Энэ байгуулалта хадаа үйлэдбэриин хүсэнүүдэй түргэнөөр, урдань үзэгдөө дуулдаагүй эршэмтэйгээр хүгжэхэ, мүн арадуудта хоорондоо амгалан ёһоор зэргэ оршон байха арга боломжо олгоо. Хүн түрэлтэниие хэдэн зуун жэлэй туршада зобоожо байһан байдалһаа—дарлаха мүлжэхэ, үгырэн хооһоруулха, дайн дажарта нэрбүүлхэ байдалһаа хүн зониие хойшогүйгөөр хахасааха аргатай байһанаа социализм харуулаа.

Монголой ниислэл хото Улан-Баторта 25 градус хүйтэн байгаашье һаань, арадай сэрэгүүдэй парад, ажалшадай демонстраци болоо. Парад, демонстрацида хабаадагшадта хандан, Арадай Ехэ Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ж. Самбу үгэ хэлэһэн байна. Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойн һайндэрые Монгол ороной захa хизаар бүхэндэ хүн зон баяр баясхалантайгаар һайрлаба. Өөһэдын үндэһэн найрһаа өөргүйгөөр монголшууд энэ үдэрые тэмдэглээ.

Ноябриин 7-до Чехословакиин бүхы газетэнүүд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй гараба. Түрүү болон редакционно статьянууд соогоо, хүнүүдэй дурасхаалнууд болон Прага, ороной бусад городуудта болоһон митингнүүд тухай статьянууд соогоо газетэнүүд Агууехэ Октябриие, агууехэ Совет гүрэниие—социализм болон коммунизмда зам нээһэн, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал тогтоохо зам заажа байһан орониие алдаршуулна.

«Октябриин революци хүн түрэлтэндэ эб найрамдалай, арадуудай хоорондохи хани барисаанай һаруул һайхан зам, коммунизм байгуулха зам заажа үгөө» гэһэн томо гаршаг доро Албаниин газетэнүүд Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ой тухай КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, секретарь А. Б. Аристовай элидхэлые хэблээ. Эб найрамдалай, демократи болон социализмын түлөө тэмсэлдэнь бүхы дэлхэйн ажалшадые Агууехэ Октябриин һайн һайхан уг зорилгонууд урмашуулжа, зоригжуулжа байна гэжэ «Зери и популлит» газетэ «Агууехэ Октябрьда алдар соло!» гэһэн түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

Германиин Демократическа Республикын, Румыниин, Вьетнамай Демократическа Республикын, Октябриин зааһан замаар урагшаа дабшажа ябаһан социалистическэ лагериин бүхы оронуудай ажалшад Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойн үдэрые баяр баясхалантайгаар, һүр жабхалантайгаар тэмдэглэбэ, коммунизм байгуулгада шэнэ гайхамшагта амжалтануудые туйлахыень Советскэ Союзай арадуудта хүсэбэ.

Мүн капиталистическэ оронуудай ажалшад Октябриин революциин ойн үдэрые һайндэрлэлсээ. Митинг, суглаанууд боложо, ажалшад пролетарска һаналаа нэгэдэжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Франциин Коммунистическэ партиин үүсхэлээр Парижда баярай ехэ митинг болобо. ФКП-гэй ЦК-гэй секретарь Жак Дюкло ажалгын үгэ хэлэжэ, социализм хэрэгтэ, хүн түрэлтэниие сүлөө хэрэгтэ хэһэн бүхы юумэнүүдэй түлөө Советскэ Союзда ехэ баярлан хүргэбэ.

Митинг дээрэ ФКП-гэй ЦК-гэй Генеральна секретарь Морис Торез ехэ үгэ хэлээ. «Энэ жэл... гэжэ Морис Торез хэлэбэ,— Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин ойн үдэрые хэзээ хэзээнэйхиһээ баяртайгаар, үүсхэлэй хитэйгээр найрлажа байна... 1917 онһоо хойшо СССР мүнөөнэйхи шэнги хэзээдэшье иимэ сэн түгэлдэр, алдартай солотой гаагүй юм. Дэлхэйн социализм системын булюу һайн байһан мүнөөнэйхи шэнги иимэ элитээр зээдэшье харагдаагүй байна».

Эб найрамдалай хэрэгые социализмын үг зорилгоһоо таһалшагүй гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Советскэ Союзай гадаадын амгалан тайбан политика тухай ФКП-гэй ЦК-гэй Генеральна секретарь удаахан тожо хэлээ.

Бельгиин Коммунистическэ партиин ЦК Брюссельдэ баярай заседани эмхидхэбэ. Энэ заседани дээрэ КПБ-гэй ЦК-гэй секретарь Блюм Агууехэ Октябриин революци тухай элидхэл хээ. «Октябриин һайндэр хадаа,— гэжэ Блюм хэлэбэ,— гансашье совет арадай һайндэр бэшэ, түрүү бүхы хүн түрэлтэнэй һайндэр, бүхы оронуудай ажалшадай һайндэр мүн».

Швециин компартиин Стокгольмын организациин баярай суглаан Агууехэ Октябриин ойн үдэртэ зорюулагдаба. Энэ суглаанда партиин коммунистическэ партиин Түрүүлэгшэ Хильдинг Хагберг элидхэл хээ. 1917 ондо хүн түрэлтэнэй түүхэдэ Октябриин революциин шэнэ үе галаб нээһэндэл адляар Агууехэ Октябриин 42 жэлэй ой хоорондын харилсаанда шэнэ улаасхоорондын түгшүүрилтэ байлай һуларха, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха үе нээбэ гэжэ тэрэ хэлээ.

Октябриин революциин уласхоорондын удхашанар тухай хөөрэхэ зуураа, Хагберг иигэжэ мэдүүлбэ: түүхэдэ анха түрүүшынхеэ ажалшадай засагаа гартаа абаһан орон болжэ, хүн түрэлтэнэй һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлгын анха түрүүшынхеэ бэелүүлэгдэһэн орон болгоһон СССР-ые магтан найрланабди.

Ирагай олонхи газетэнүүд алдарта ойн үдэртэ зорюулагдаһан статьянуудаа томо томо гаршагтай эли газарнуудта толилбо. «Аль-Бадара» газетэ «Октябриин революци — арадуудай зам гэрэлтүүлһэн одон» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байһан арадууд Октябриин революциин ойе амаршална» гэжэ бэшэнэ.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойдо зорюулагдан, СССР-эй хилын саанахи посольствонуудта ехэ хүлээн абалгын боложо, тэндэ хариин оронуудай гүрэнэй болон ниитын элитэ ажал-ябуулагшад, дипломатическа корпусой гэшүүд болон түлөөлэгшэд, наука болон искусствын элитэ ажал-ябуулагшад, журналистнууд байлсаа.

(ТАСС).

Советскэ киноартистнууд США-да ерэбэ

ВАШИНГТОН, ноябриин 9. (ТАСС). «Тохорюунууд ниидэнэ» гэһэн советскэ фильмын харуулагдахаа байһантай дашарамдуулан, советскэ киноактёрнуудай делегаци эндэ ерээ. Н. Черкасов, Э. Быстрицкая, С. Бондарчук болон В. Меркурьев гэгшэдһээ делегаци бүридэнэ.

США-гэй информационно агентствын директор Джордж Аллен, баруун болон зүүн оронуудай хоорондохи харилсаанай асуудалнуудай талаар США-гэй гүрэнэй секретариин тусхай туһалагша Уильям Лейси, «Кинематографиин национальна ассоциациин» президент Эрик Джонстон Вашингтоной аэропорт дээрэ делегациие угтаа. СССР-эй хэрэгүүдээр США-да байдаг саг зуурын этигэмжэтэ М. Н. Смирновский советскэ киноактернуудай делегациие мүн лэ угтаһан байна.

«Тохорюунууд ниидэнэ» гэһэн фильмые киноискусствын гайхамшагта зохёол болоно» гэжэ ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, Эрик Джонстон нэрлээд, энэ фильмые америкынхид ехээр һонирхон хараха бэзэ гэжэ этигэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Советскэ киноартистнууд үсэгэлдэр үдэшэ, «Кинематографиин национальна ассоциациин» Вашингтонско отделениин байшан соо Американ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэй уулзаа.

Хабиб Бургиба Тунисай президентээр дахяад һунгагдаба

ТУНИС, ноябриин 9. (ТАСС). Республикын президентын болон Национальна суглаанай гэшүүдэй һунгалта үсэгэлдэр Туниста болоо. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор Хабиб Бургиба Тунисай президентээр дахяад һунгагдаа.

Глезисые дахяад гэмнэхэ гэһэн һэдэлгэ буруу һүрэбэ

АФИНЫ, ноябриин 9. (ТАСС). Манолис Глезисые, «Авги» демократическа газетые сүүдэ мүнөөдэр дүүрээ. Грециин демократуудые хуурмагаар хардажа байһые элирүүлһэн статья 1958 оной ноябриин 5-да, 1959 оной майн 20-до «Авги» газетэдэ толилогдоһон юм. Иимэ статьянуудые толилһоной түлөө тус газетын редактор байһан Манолис Глезисые гэмнэхэ гэһэн һэдэлгэ хэгдэһэн бшуу.

Грециин болон дэлхэйн олон тын буруушаалгануудай нүлөөгөөр сүүд Глезисые, «Авги» газетые гэм зэмэгүй гэжэ мэдэрхэ дебнэ хэрэгые болюулха баатай лоһон байна. Тиигэжэ, Манолис Глезисые, «Авги» газетые шиидхэхэ гэжэ хархис этэгээд гаргаһан һэдэлгэ буруу һүрэбэ. нөө түрмэдэ һуужа байһан арадай национальна герой баһа нэгэ тон буруу шиидхэбэри гаргаха гэжэ хархис этэгээд һэдэһэн һэдэлгэ бүтэбэгүй.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ...

Мархайн аша Тархай

Эгэтэдэ болоһон элдэб аашанууд

1. «САДАХАДА САГААН ХУРЬГАНАЙ ҺҮҮЛ МУУХАЙ»

Яруунын аймагай «Дружба» колхоздо ороохо таряанай урдань үзэгдөөгүй баян ургаса энэ жэлдэ хуряагдаа. Һү һаалишье һайн, һүрхэйл баян жэл боложо байна даа.

Иимэ һайхан, баян бардам ажаһуудалтай колхозой гэшүүд хэшээл ороолдолго гарган ажаллана. Харин тэдэнэй дунда юумые гүнзэгыгөөр бодомжолдоггүй, «Бидэнһээл сааша болоо һаа, дүүрээ»—гэжэ хэлсэдэг хүнүүд бии байшаба.

Эдэ хэд гээшэб, ямар уршагта ябадал гаргаа юм гэжэ хүнүүд һонирхожо болохо. Тиимэһээнь хойно хойноһоонь, зиндаа зиндаагаарнь һубарюулан нэрлээдхиһүү:

1. Житихин Николай—«Дружба» колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын бригадир.
2. Дугданов Дугар Ширапович—тус бригадын амбаарнуудые даагша.
3. Лисичников—№ 92-94 номертой «ЗИС» автомашинын жолоошон.
4. Трофимов—ашаа тээгшэ.
5. Белоусов—ашаа тээгшэ.
6. Белоусов Иван Семёнович—колхозой мал ажалай дарга.

Эдэнэрэй хэһэн хэрэг үйлые тобойсо гаргахын тула энэ оной июниин 29-эй сэлмэг нарата үдэр эрьен ошое.

Нёдондо намарай ургасаһаа үлэһэн зуу шахуу центнер ториисотойшог шэниисэ колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын амбаар соо үлэшэһэн байба. Энэ ехэ шэниисэ намар амбаарта хааһаар мүнөө зун болотор нэгэшье ойронь ошоогүй байтараа шэнэ ургаса хуряалгын дүтэлхэдэ амбаараа хооһолхо, сэбэрлэхэ гэжэ бригадир Житихин амбаарые даагша Дугданов хоёр бодобод. Тэдэнэр эды тэды үгэ андалдаһанай удаа иимэ шиидхэбэри гаргаба:

«Энэ ороохые хабарай хатуу сагта шэрүүнээр талхан болгоод, малда эдюулхэдэ яһалашье боломоор байгаа. Тээсгэнэйшье колхозой агроном Жданов, Улан-Удын зооветеринарна институдай багша Злобина гэгшэд малдаа эдюулэгты гэлсээ һэн. Энээниие малшадтаа хэды хэды центнерээр шэгнэжэ, хубаажа, үнэтэ сагаа һалгажа байнхаар энэ сагтаа Лисичниковые ашаа тээгшэд Трофимов, Белоусов гэгшэдтэйгээр дуудажа асараад, малшадай ерээдүйдэ түргэхэн лэ машинада тээгээд, хүнэй даб гэһээр хараад орхихогүй бүглүү газарта (Һадариг багта) абаашажа, Үдын гол руу хаяжархиха. Юумэн бүхэн өөрын хуули ёһотой, харгы замтай! Энэ шэниисэмнай ябаа ябаа Байгал далайда хүрөөд, арюухан дүүхэй Ангарада орожо, аяар холын хойто зүг барин аяншалхадаашье болохо. Иигэхэдэмнай бэлэхэн лэ, үшөө тиигээд һониншье байха:

Нэгэдэхеэр, амбаарнай бэлэн мүртэйхэнөөр сэбэрлэгдэгэхэ.

Хоёрдохёор, малшадшье наашаа үлүүдэ харгылжа сагаа гээхэеэ болихо» гэһэн «бараг тогтоол» абаба.

Уданшьегүй амбаар «сэбэрлэгдээ». Үнөөхи үнэтэ шэниисэмнай Үдэ голоор дамжан, мүнөө мүнөө хаанашье хүрөөд ябаһаниинь мэдэгдэнэгүй.

Житихинэй захиралтаар аяар 7 машина ороохо уһа руу хаяжа, урадхуулжа байхадаа жолоошон Лисичников, ашаа тээгшэд Белоусов, Трофимов гэгшэд үльгэрэй герой Шаалайн харьяалжа байһан булаг руу сайгаа үйжэл, үйжэл байһандал үзэгдөө бэлэй. Тиигэжэ байтарнь аймагай прокурор Н. Батоев һүрэг ехэ ороохо уһанда хаяһан уршагта һураг суу дуулаад, энэ хэрэгые элирүүлхэ гэжэ шиидэһэн болобошье, шэнээ тамирынь хүрөөгүй Нарһата тосхоноо наярса гүйлгөөд бусашоо.

Нүхэр Батоев зэмэтэ нюурнуудые хэһээхэ, уршагта ябадалай узуур үзүүртэнь хүрэхэ хүн аад, урагша хойшогүйгөөр тэрьелшэхэдээ яасагааба гээшэб?

2. ГАЗАР ДОРОҺОО ГАРАҺАН МАЛНУУД

Энэ колхоздо болоһон үшөө нэгэ «һонирхолтой» ушарал тухай тобшохоноор хөөрэһүүб: байгша оной июниин 1-дэ колхозой мал һүрэгэй тоо бүридхэгдэбэ. Тэндэхи 14 гүүртэнүүдтэ хамта дээрээ 40 гаран толгой мал үлүү гарашоо! Энэ ямар ушартай үлэгдэл гээшэб? Энээниие колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь С. Л. Козлов, парторганизациинь секретарь Д. Ц. Пунцуков, мал ажалайнь дарга И. С. Белоусов) һайса мэдээ хадаа шииг нойто гаргангүй, шэмээгүйхэнөөр даражархёо бэшэ аал даа. «Хабша хабшатар хабһанай забһараар», «муу юумэ модо һалаатай» гэдэгтэл, тон тодо мэдээн намда, Мархайн аша Тархайда оронхой:

1. Хонишон Евдокия Ешеевада—3 хурьган үлүү,
2. Хонишон Батуев Цыретортэ—3 эхэ хонин үлүү,
3. Махаев Иванда — 2 хурьган үлүү,
4. Үнеэшэн Цыбикова Бальжидта—4 тугал үлүү,
5. Цыденешиева Цыпилмада—1 тугал үлүү,
6. Шубуушан Софеева Гайшада—10 галуун үлүү,
7. Гахайшан Ивановада — 10 гахай үлүү байшоо.

Хамтын зөөриһөө ямар нэгэн «гэнтын аюулаар» дуталта хоролто болоо һаань, гансата тэрэнэй орондо ороод орхихо нөөсэ байгаал хаш гэжэ таамагаланшьегүй сэхэ хэлэжэрхихөөр болоно бэшэ гү?

Эгэтэдэ болоһон элдэб аашануудые иигэжэ дутуу дундагүйгөөр элишэлэн гаргаад, Яруунын аймагай хүтэлбэрилэгшэдтэ үгэ үгэе.

М. Тархай.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора —32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-.., промышленности и транспорта, пропаганды, информации —35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01192. г. Улан-Удэ Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. №